

מקום למנהיגות – קריית שמונה

תוכנית שמטרתה קידום אקטיביזם של צעירים בקהילה, חיבורם לעיר, להיסטוריה ולנרטיב שלה, הכרת התוכניות האסטרטגיות של העיר בתחום החברתי, הכלכלי, החינוכי וחיזוק תחושת הזהות המקומית והאישית של הצעירים.

תקציר התוכנית:

מקום למנהיגות היא תוכנית הפועלת לחיזוק הקשר של צעירים מלגאים בני המקום לעיר. כולל פיתוח נרטיב, והכרות עמוקה עם הסיפור של העיר, המשאבים והנכסים הקיימים בה והאתגרים עמם היא מתמודדת. מטרת התוכנית לקדם מנהיגות מקומית, עשייה חברתית, תחושת שייכות, מציאת הזהות שלהם ביחס לעצמם וביחס לעיר עצמה.

התוכנית מספקת לצעירים בני המקום, בעלי פוטנציאל הובלה אך ללא ידע בתחום, את הידע והכלים למימוש יוזמות וחברתיות ואת החיבור למה שקורה בעיר, במטרה להגביר את תחושת השייכות שלהם. השאיפה היא כי מתוך התוכנית הם ימשיכו לפעול בעיר, ידבקו בחיידק העשייה והאקטיביזם וכך תתחזק המנהיגות המקומית הצעירה ותצומצם ההגירה השלילית. התוכנית מחוברת בעבותות לתחום הצעירים ולגורמים שונים בעיר.

במסגרת התוכנית נפגשים המלגאים אחת לשבוע למשך 3 שעות ומקדישים יום נוסף לעשייה החברתית. במסגרת המפגש, נערכים תהליכי למידה והעמקה בנוגע ליוזמות והפרויקטים אותם מבקשים המלגאים לקדם, ביחד עם חשיפה של המצב הקיים וצרכי הקהילה. היוזמות והפרויקטים הם קצרי טווח ומהווים התנסות משמעותית בעיצוב והוצאה לפועל של אירוע / פרויקט.

מטרות התוכנית:

בטווח הקצר:

- פיתוח יוזמות ופרויקטים בעיר המייצרים השפעה חברתית ומגשרים על פערים חברתיים
- חיבור צעירים לעיר

בטווח הארוך:

- בוגרי תוכנית משתלבים בתפקידי מפתח הלוקחים חלק בעשייה בעיר או מהווים אזרחים אקטיביים, מעורבים ומשפיעים על איכות החיים בעיר
- צמצום הגירה שלילית

קהל היעד:

עיקרי: סטודנטים בני המקום

משני: קהל היעד של היוזמות, הנהנים מהיוזמות והפרויקטים

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:

- סטודנטים בני מקום
- בעלי יכולת הקשבה, יכולת ביטוי, יכולת לשתף פעולה, לעבוד בקבוצה
- בעלי זיקה לקריית שמונה, רצון לעשות לתרום, ולקדם
- בעלי מוטיבציה לעשות וללמוד
- בעלי יכולת להתחייב

שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- מכללת תל חי
- מוטב יחדיו
- מגבית קנדה
- שותפים אפשריים נוספים – מרכזים קהילתיים, גורמים עסקים, עמותות המעוניינות לקדם אקטיביזם קהילתי

תקציב שנתי נדרש:

140,000 ש"ח

מרכיבי התקציב העיקריים:

רוב התקציב הולך למלגות, בנוסף נדרש לתקצב יוזמות, כיבוד, מקום, וסדנאות.

תהליכי ניהול והפעלת המלגאים:

- גיוס המלגאים: באמצעות מודעות, בעיקר ברשתות החברתיות. [זוגמא למודעה](#). המתעניינים שולחים קורות חיים.
- מיון המלגאים: המיון מתבצע בשני שלבים: באמצעות ראיונות קבלה ומרכזי הערכה. בתהליך המיון מבקשים לאתר את המלגאים המתאימים באופן מיטבי לרקע ולידע הייחודיים הנדרשים למלגאים בתכנית, כפי שפורט לעיל. את הראיונות מובילים מנהלת מרכז הצעירים, מנהלת קשרי אקדמיה במכללה, מנהל מערך בינוי קהילה והמנחה של התכנית.
- לאחר ראיונות מתקיימים מרכזי הערכה ל-50% מהסטודנטים שעברו את שלב הראיונות.
- הכשרה: מועברת על ידי אנשי מפתח בעיר ועל ידי מומחים בתחום. [זוגמא לסילבוס הכשרה](#). תכנית ההכשרה כוללת:
 - רקע על העיר, שיח על זהות אישית ומקומית, על עשייה חברתית הקיימת בעיר
 - מפגשים עם הקהילות המקומיות / סטודנטים איליות
 - תהליך של בניית זהות אישית ומקומית
 - כלים ומיומנויות להצלחת הפרויקטים: מנהיגות, יכולת שיווק ופרקטיקות, עמידה מול קהל
 - מתקיימת סובלימציה למציאות העכשווית ומתאימים את התוכן לקבוצה ע"י הכוחות המקומיים

- ליווי: הסטודנטים מלווים בצוותים, לפי יוזמות / פרויקטים. בתהליך הליווי הסטודנטים לומדים להיות יותר ביקורתיים. דרך הפרויקט הם חווים היכרות מעמיקה עם אנשים ברשות ובאגפים השונים של העיר. החיבור הראשוני עם הרשות וקבלת כלים פרקטיים יכולים לשמש אותם כאנשים בוגרים בעתיד. בהכשרה ובליווי הם לומדים כיצד ניגשים לפרויקטים, כיצד ניגשים לעבודה, איך מציגים מיזם בצורה נכונה ועוד. המשתתפים מעידים כי הם מקבלים כלים לחיים.
- סיום: סיום התכנית מתחלק לכמה חלקים:
 - סיכום ומשוב על הפרויקט – ההצלחות, הפקת לקחים השפעה, ומה ניתן לעשות בהמשך.
 - סיכום לכלל משתתפי התוכנית – על התוכנית כולה, לרבות רפלקציה על התהליך שעברתי כצעיר וכמלגאי תושב המקום.
 - עם מבט לעתיד: כאשר הצעירים מבטאים שיח חיובי מקדם על העיר, זאת הצלחה. חשוב לנצל את המומנטום של חווית ההצלחה, ההשפעה והשינוי וההכרות עם בעלי תפקידים בעיר. לנצל את הכוחות של מי שכבר עבר תהליך ולעודד אותם להמשיך ולעשות גם לא תחת המלגה.

מפתחות להצלחה ביישום התוכנית:

- התוכנית מבוססת על שותפות, חשוב מאוד להגדיר מי השותפים בעלי העניין לתוכנית זו. השותפות מוכיחה עצמה כאשר אין תקציבים וכולם נרתמים להציע כסף או שווה כסף כדי לתמוך ביישום התוכנית.
- התוכנית מבוססת על למידה מאוד מגוונת ויישום – למידה מתוך התנסות, תכנים מגוונים ופרקטיקה. תוכנית עם רציונל מעשי ברור ולכן יש דגש רב על שילוב אנשים מהעיר שיכולים לספר ממקור ראשון ויכולים להתחבר למיזמים. בעלי תפקידים בעיר חושפים לעשייה החברתית שקיימת בעיר, וגם לצרכים שקיימים בעיר. חשוב למצוא את האיזון בין למידה לפרקטיקה.
- להבין שהצעירים עצמם – הם בעלי פוטנציאל ויכולות מאוד משמעותיות ומשפיעות על העיר ואם נגרום להם להתפתח ולקחת חלק אקטיבי במה שקורה בעיר- אז אפשר להגיע למקומות מדהימים.
- יש מקום ליוזמות של המלגאים עצמם. לעיתים הם באים עם רצונות שלהם והדגש הוא על לעשות חיבורים נכונים – בין המחלקות, אנשי מקצוע ומסגרות מתאימות. התכנית שמה דגש לבחירה האישית של המלגאים בפרויקט שחשוב להם לקדם.

חסמים/אתגרים ביישום המודל:

- תקציב חד שנתי שצריך להטיח מחדש בכל שנת פעילות.
- ללא שותפויות התוכנית לא יכולה לצאת לפועל.
- אתגר מקצועי – לשנות תפיסה על העיר, על המשאבים בה, על אקטיביזם.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:

שני סומך עטיה

rakezet.k8@gmail.com | 050-4698105